

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMEŊYEK DIJA:

milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
25 Lei.

Felelős szerkesztő: Szini Lajos.

Megjelenik vasárnap reggel.

Kiadótulajdonos: Márk István.

Szerkesztőség és kiadóhiva-
tal: Regele Ferdinand-ut 34.
(Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

GYERGYÓ

A felelőtlen elemek

usztó munkája újra gyönyörű virágot nyitott. Nagyváradon a diákok megrohanták a Magyar Szó kiadóhivatalát, összetörték a berendezési tárgyakat, darabokra zúzták az írógépet s hősökhöz illően, kövekkel bevették az ablakokat.

Tettük elvégzése után a Nagyvárad című lap kiadóhivatalát szerencsétlenül látogatásukkal s — jobb híján — a lezárt helyiség ablakait törték be.

Az elszomorító valóság láttán felsajdul a lelkünk. Ujra és újból ilyen kilengésekre ragadtatja magát a jövő reménye: diákságunk.

A nemzetek életében nem nagy esemény, a történelemben csak egy futó pillanat, amit feljegyezni sem volna érdemes.

Azonban ma az egész világ tekint feszült figyelemmel Románia felé. Ez az az ország, amelynek pénzügyminisztere heteken, hónapokon át kölcsönért járt a külföldi országok bankjaihoz, akiket végre nagynehezen s minden jót felfogadva sikerült anyyira megfőznie, hogy a kölcsönt valóban meg is ígérték.

De ugyanakkor, amidőn Potarca államtitkárral végigrohan Középeurópán Páris felé a gyorsvonat, — ahol megbízatásához híven a kölcsönszerződést kellene aláírja — ugyanakkor táviródróton repül világgá a hír, hogy Nagyváradon román diákok összeromboltak egy kisebbségi magyar lapot.

Annak a magyar kisebbségnek egyik harcos és megalkuvást nem ismerő ujságját, amelynek létezését és törvényhez való jogosultságát az ugyancsak Párisban megkötött nemzetközi szerződések biztosítják.

Szerény véleményünk szerint igen rossz szolgálatot tesz hazájának az, aki felelőtlenül és sovíniszta felbuzdulásában az éjszaka leple alatt intéz merényleteket kisebbségi intézmények ellen.

Ilyen barbár támadásokkal a magyar sajtót elhallgattatni nem lehet.

A magyar sajtó tudta a múltban és tudni fogja a jövőben is kötelességét az állam, az uralkodó nemzet s a magyar kisebbség iránt.

Ha ez a sajtó államellenes volna, akkor nem ostromná azt a sok becsületenséget, aminek elkövetésével éppen fajrománok ássák alá ennek a gazdag országnak megcsappant tekintélyét.

Akkor ez a sajtó hozsannázná a tolvajoknak s arra biztatná, hogy még többet raboljanak, mert így biztosabban tönkremegy az ország.

Nehéz sors a miénk, kisebbségi ujságíróké, de eljön az idő, amikor a románok fogják megkoszorúzni sirunkat. Amikor higgadtan számbaveszik tizenkét éve folytatott keserves munkálkodásunkat. Sajnos, annyit fog érni már akkor koszorujuk, mint döglött lovon a patkó.

Mit üzenjek még? Fiaim, csak törjétek, zúzzatok s ha akartok — hát énekeljétek.

A székely népművészet megmentése.

A székely népművészetnek nemcsak irodalmi és zenei téren vannak örökéletű alkotásai, hanem a képzőművészet terén is. Századokon keresztül fejlődött ki ez a művészet, amely világviszonylatban is alkalmas rá, hogy felvegye a versenyt más népek hasonló produktumaival. A székely nép, különösen a régi időkben maga szőtte, készítette az élethez szükséges felszereléseket, ruhákat, építette csodálatos formájú házait, csűrjeit, amelyek ma is olyanok, mintha Atilla korából maradtak volna vissza. Több, mint egy évezredes művészet szunnyadt bennünk s nem egyszer megtörtént a háború idején, hogy a németek egész hazákat, épületesportokat szedtek szét, raktak vonatra és vittek ki Németországba, mert megragadta őket az a bámulatos formaérzék, invenciózusság és szépség, amely ezeket az alkotásokat jellemzi. Csak végig kell nézni akár a sepsiszentgyörgyi, akár a székelyudvarhelyi múzeumot, ahol az ember ennek a tehetséges, minden időben művészetre kész népnek bámulatos alkotásaiban gyönyörködhetik.

A székely népművészeti alkotások között azonban eddig kevés szerep jutott, helyesebben eddig kevésbé ismerte a közönség a szövés-fonás gyönyörű alkotásait. Pedig a székely szőttek, szőnyegek, takarók, varrottások stb. semmiféle tekintetben sem állanak hátrább, mint a kalotaszegi, vagy a torozskói színes, dúz művészet. Akár tervezésüket, akár színezésüket nézzük, egyaránt a nép művészi megnyilatkozásának legszebb virágaival kerülünk szembe. A képzőművészek maguk is elragadtatva állanak meg előttük.

A székely szőtteknek azonban van még egy érdekes sajátosságuk is. Nem vegyi, hanem növényi festéket használtak a bámulatos színek megteremtésénél. A színskála összehozásának a növényi festékek után meg van a maga titka, amely az ősi múltban anyáról leányra szállott, később azonban feledésbe merült. Évtizedeken át kutatták a növényi festékek elkészítésének a módját, hogy azt az eleveneséget, finomságot és tartósságot elérjék, amelyhez nem hasonlítható a kémiai úton gyártott festékek egyike sem.

Mintha az örökkévalóságra szánták volna ezeket a színeket, az anyaggal együtt pusztultak el, de élénkségükből és szépségükből sem a nap, sem az eső, vagy más természeti behatások alatt nem veszítettek. Egyetlen népnél sem található fel olyan gazdagságban a növényi festés változatossága, mint éppen a székelyeknél. Régi okiratok alapján, öregasszonyok tanácsai és tudása után végre sikerült a legtöbbjét ezeknek a titkoknak megfejteni. A civilizáció nem mindenben kíváncsi hatása a székelységnél már-már pusztulással fenyegette ezt a művészetet. Az olosz holmi, a cifra „bécsi rongy“, a gyárilag elkészített textilárak ezen a földön is megtették a maguk romboló hatását és a nép kezdte levetkőzni ősi viseletét, amelyet egyébként a napi szükséglet teremtett meg.

A nép öntudatra ébresztésének is nagy eredménye volt az a munka, amelyet dr. Pál Gábornéval az élen, a csiki hölgyek végeztek. A szívós, kitartó, felvilágosító munkának meg is lett az eredménye. Dr. Pál Gáborné és hasonlóan lelkes nő társai, nemcsak összeszedték a múlt művészi maradványait, hanem fel is újították ezt a művészetet egész Csikban. Így mondhatni, valóságos reneszánsza kezdődött a népművészetnek.

A Csikban élő székely képzőművészek, mint Nagy Imre, Vámszer Géza és az összes

intellektuelek kezükbe vették a kérdés propagálását és csakhamar egész Erdélyben visszhangja támadt. Majdnem minden faluban szőttésbálokot tartottak, a népet visszaöltöztették a régi ruhájába, a székely népművészek újra kezükbe vették a kést, vésőt, tűt, ecsetet és készíteni kezdték az iratos, himes dolgokat, gyönyörűen kitervezett és színezett szőnyegeket, takarókat, ékesen faragott guzsályokat, zergős sulykokat stb.

Ujra utjára indult a népdal, a mese és a székely lélek ezer szépségének sok gyönyörű megnyilvánulása.

— rő.

Mit tartalmaz a kölcsönről szóló törvényjavaslat?

A kölcsönszerződésre vonatkozó törvényjavaslat 10 szakaszból áll. Az első szakasz felhatalmazza a monopóliumok autonóm igazgatóságát a külföldi kölcsön szerződésének megkötésére s meghatározza a különböző pénznemekben a kölcsön maximális összegét. Ez a maximális összeg francia frankban ezerháromszázhuszonötmillió, fontsterlingben 10 millió 636 ezer, dollárban 51 millió 754 ezer és német márkában 217 millió 644 ezer. A monopóliumok autonóm pénztára felhatalmazást kap a kötvények kibocsátására és ezek a kötvények az 1929. évi stabilizációs kölcsön kötvényeivel teljesen egyenrangúak lesznek. A kölcsön egy részét — 246 millió 750 ezer francia frankot — csak akkor bocsájthatja ki kötvények alakjában a monopólium, ha 1931. április 30-ig érvénybe lép a román állam, az utak autonóm központja és a Svenska Vagaktiobolaget svéd cég közötti egyezmény. Abban az esetben, ha ez az egyezmény a jelzett időpontig nem jön létre, a kölcsön összege 1 milliárd 78 millió francia frankra csökken. A kölcsön végleges összegét április 30-án állapítják meg.

A második szakasz a garanciákról szól. Garanciaképpen elsődleges behajtási joggal az autonóm pénztár jövedelmei szerepelnek.

A harmadik szakasz intézkedése szerint mindaddig, amíg az 1929-iki, a mostani, vagy pedig a velük egyenlő jogon kötött kölcsönök kötvényeiből csak egy is van forgalomban, az autonóm pénztár nem kötheti le egyetlen jövedelmét sem, semmiféle módon. A legyedik szakasz felhatalmazást ad a központi pénztárnak arra, hogy aláírásával elláthassa az összes adicónális szerződéseket. Az ötödik szakasz szerint a kötvények azon az árfolyamon és feltételek között értékesítendőek, amelyeket a központi pénztár megállapít és amelyeket a pénzügyminisztérium jóváhagy.

A hatodik szakasz megállapítja, hogy a kötvényeket az állam is garantálja, a külön garanciaszerződésben megállapított formák mellett. A pénzügyminisztérium vezetője, vagy egyik megbízottja aláírja a garanciaszerződéseket és az egyéb szerződéseket is.

A hetedik szakasz mentesíti a kölcsönkötvényeket és azok szelvényeit bármilyen adótól, illetéktől.

A nyolcadik szakasz szerint az állampénztár kapja a kölcsön egész nettó hozamát és azokat a kilencedik szakasz szerint a mellékelt közgazdasági és pénzügyi terv feltételei szerint fogja felhasználni. Végül a tizedik szakasz arra hatalmazza fel a pénzügyminisztériumot, hogy a kölcsönrel kapcsolatos szerződéseket, okmányokat aláírásával elláthassa.

A kölcsönszerződési törvényhez több mellékletet csatoltak. Az A) melléklet tartalmazza a kölcsönszerződést, a B) a garanciaszerződést,

a C) pedig az 1931. évi gazdasági és pénzügyi tervet. Ez a terv tartalmazza a kölcsön tulajdonképpeni szétosztását. Első része a multbeli rendszabályokra vonatkozik, a második a Mezőgazdasági Földhitelintézet felállítását, az utak és a vasutak fejlesztését, mezőgazdasági termelést elősegítő intézményeket, és egyéb rendelkezéseket tartalmaz, végül befejező részében a Nemzeti Bank és a kormány által a terv végrehajtása érdekében tett intézkedéseket írja le.

Törvényellenes kisajátítások.

Az erdélyi agrártörvény 6. cikkének b. pontja szerint kisajátítást kérhetnek azok, kik valamely földet örök bérletben tartanak, továbbá olyan haszonbérlet, kik legalább 5 évig megszakítás nélkül valamely birtokot haszonbérbe birtak, ha arra házat vagy szállást építettek. A törvény ezen rendelkezése csak művelhető földekre vonatkozik (16-ik cikk szerint szántók, kaszálók és legelők), de erdőkre ki nem terjeszthető. A törvény félremagyarázásával több közbirtokosságtól és községtől milliókat érő erdőségeket sajátítanak ki olyan igénylők részére, kik nem erdőket, hanem az azok között fekvő legelőket birtak haszonbérbe és azokra nem házakat építettek, hanem csak ideiglenes kalibákat raktak össze. Ezen kisajátítások kérelmezésére kijárók adnak támogatást, kik az igénylőktől előre poton áron megveszik a kapandó erdő faanyagát.

A Magyar Párt csikmegyei elnöksége a községek és közbirtokosságok vezetőségének tudomására adja, hogy a fent említett kisajátítások az erdőkre vonatkozóan törvénybe ütköznek, mint azt a legfelsőbb Agrárkomité 1926. évi december 21-én 1083. szám alatt hozott határozata is megállapította.

Mercurea-Ciuc—Csikszereda, 1931. márc. 18.

Pál Gábor dr.

A mezőgazdasági kamara figyelmébe.

A fakitermelő vállalatok fokozatos leépítésével népünk munkáskezeiből kihull a csákány és fejsze s ha megváltásunkat ölbetett kezekkel várjuk s megszokott szerszámainkat a talajmegmunkáló ásó és kapával nem cseréljük föl, akkor a legkevesebb sem remélhetjük sorsunk jobbrafordulását s ha a huszonnegyedik órának utolsó perceiben nem próbálunk saját megmentésünkért tenni valamit, megsemmisülünk teljesen s még azon egyetlen lehetőség sem áll fenn részünkre, hogy markunkba szorítsuk a koldus vándorbotot, hiszen mi nincs hová, vagy kihez menjünk, nekünk ezen az ősi földön kell élnünk vagy meghalnunk.

Őszintén bevallhatjuk önmagunknak, hogy az erdőkitermelésnek nevezett pusztító hadjárat s az ezzel kapcsolatosan minden faluban felburjánzó gyárak sokkal több kárt tettek nekünk, mint amennyi hasznót hajtottak. Ha egyéb kárunk nem lett volna is, mint hogy egyszerű, munkás, szerény igényű, józan életű népünk eldobta őseink ruházatával együtt nemes szokásait is s a mesterségesen felfokozott igények kielégíthetése céljából uzsorások karmai közé kerültünk, ahonnan többé megszabadulni alig tudhatunk, — ez az egyetlen egy is elég.

Kimondhatatlan, leírhatatlan károkat szenvedtünk főleg az által, hogy nemcsak elhagyta népünk az ősi földmivelő és állattenyésztő foglalkozását s mintegy elhanyagolta a jobban jövedelmező fakitermelés miatt, hanem el is felejtette teljesen azt.

A nálunk divó földmivelés semmi egyéb, mint a mezőgazdálkodás paródiája.

Ha ott állanánk bár, ahol elhagyták annak idején apáink, még mindig nem volna olyan rettenetes nagy a veszély, de mi bizony teljesen visszafelé fordultunk. Kérdem: mit akarunk tehát? Élni, vagy megsemmisülni végleg? mert ha földjeinkért továbbra is minden második évben ingyen fizetjük az adót, vagy ha trágyázási munkálatainknál földjeinkre ezután is az érték-telen semmit hordjuk ki s a trágya legértékesebb anyagait elillanni, vagy az utcára kimo-

satni hagyjuk, akarom mondani, magunk mesterségesen elősegítjük azt, állatállományunkat a vakaróval, kefével ellenséges lábón állva, nyomásnak csufolt kopasz területeken legeltetjük, mindennapi cikkeinket azoktól vásároljuk, akiknek magunk kellene eladjuk s főleg a gyümölcsfatermesztésről és a méhészetéről halvány fogalmunk sincsen s amit e téren csinálunk, az pont ellentéte a tudomány által megvitatott igazságoknak s a babona neveléséges utvesztőiben tévelygünk továbbra is, akkor ne sirjunk, hanem ássuk meg saját sirunkat önmagunk s fekdjünk bele abba a feltámadás reménye nélkül.

Ha azonban élni akarunk, akkor támogatásuk minden erőnkkel főleg a gyümölcsfatermesztés és a méhtenyésztés ügyét, amelyek egymással a legszorosabb összefüggésben vannak, de különben is vármegyénk területe ezek kultiválására egyenesen predestinálva van.

Ezért kell a mezőgazdasági kamarának minden egyéb kérdéstől eltekintve, halaszthatatlanul megszerveznie a gyümölcsészeti és méhészeti vándortanítói állást s olyan embert bizni meg ezen misszióval, aki nemcsak szaktudásával emelkedik ki társai közül, hanem szenvedélyeszerű túlfutott ambíciói sem hagyják pillanatra sem pihenni mindaddig, amíg kézzelfogható eredményét nem látja szorgalmas munkájának.

Ha Kecske-mét futóhomokjai nehéz milliókat tudnak előteremteni gyümölcstermelésből, akkor a mi televény talajaink kincseit kell elővarázsoljanak az édes hazai földből.

Blénessy Károly.

A lengyel-német megállapodás.

A hágai egyezmény és a németekkel kötött likvidációs megállapodás, valamint a kereskedelmi szerződés szenátusi vitája során Zaleszky külügyminiszter kijelentette, hogy távol áll tőle a Németországgal kötött egyezmények felett elhangzott bírálatok lebecsülése. Az egyezményeknek azonban egyforma súlyosnak kell lenni mindkét fél részére, mert ha az egyik helyen súlyosabb, akkor a hátrányba szoruló fél felhasználja az első kínálkozó alkalmat, hogy a megállapodást felmondhassa. Zaleszky kijelentette, hogy Németországgal kötött kompromisszum igazságos és óriási fontosságú kérdéseket érint. Érthető, hogy egész Európa érdeklődését felkelti. Ezután kijelentette, hogy Lengyelország békét akar.

Az elmúlt hét eseményei.

Belföld.

Lemondott Popovici pénzügyminiszter állásáról. Lemondásának okául azt hozták fel, hogy az uralkodó elégedetlenségének adott kifejezést amiért a kölcsöntárgyalások alatt sem őt, sem a kormányt nem tájékoztatta kellőképpen a tárgyalások minden részletéről. Egyébként a kölcsön végösszege 51 millió 754 ezer 500 dollár, vagyis 8 milliárd 678 millió 564 ezer lej. De ami az egész kölcsönügy pikantériája, az nem kevesebb, mint annyi csupán, hogy a híres nagy kölcsön csak akkor válik valósággá, ha annak összegét április 30-ig a külföld lejegyzi. Az igazság ma tehát az, hogy kölcsön sincsen s a kölcsön körüli nagy handabandázás nem volt más, mint porhintés az ország szemébe. Már-már csodálkoztunk is, hogy politikusainknak sikerült végre egy nagystilű, komoly vállalkozást sikeresen befejezni.

Lapzártakor vettük azt az értesítést, hogy Popovici pénzügyminiszter megbékült s miután Ófelségénél újabb kihallgatáson volt, lemondását visszavonta. Tevékenységét a pénzügyminisztériumban rövidesen megkezdi.

Titulescu londoni követünk, aki a politikai élet porondján kétségtelenül a legnagyobb tekintélynek örvend, hazaérkezése óta állandóan a politikussal tárgyal. Nyilvánvaló, hogy a neves diplomata itthoni látogatása a belpolitikai helyzet megoldásával áll szoros összefüggésben. Egyik jelentés szerint a király legszívesebben egy Presan tábornok elnöklése alatt

álló parlamenten kívüli kormányt nevezne ki. Ennek megtörténte pedig diktatúrát jelent.

A Nemzeti Bank leszállítja a bankrátát 2 százalékkal. Ebben az esetben az országban a legnagyobb kamat jelenleg három százalék lesz.

Titkos kommunista gyűlést leplezett le a galaci rendőrség s nyolcvan résztvevőt letartóztatott. A házkutatások során rengeteg propaganda iratot s több Oroszországból érkezett, bizalmas utasításokat tartalmazó levelet találtak meg.

Az erdővágatási engedélyeket kétszáz hektárig ezentúl a tartományi igazgatóságok adják ki, nem kell azokért Bukarestbe „kijárni”.

Külföld.

A délszerbiai földrengés négy községet tett a földdel egyenlővé. 850 házat teljesen rombadöntött, kétezer épületet megrongált s a földrengéstől sújtott vidéken 6000 ember maradt hajlék nélkül.

India államtitkárává az angol király Snell munkapárti képviselőt nevezte ki, akit egyidejűleg bárói rangra emelt. Snell, mint földmunkás, kifutófiu, levélhordó és boltiszolga kezdte, majd hivatalnok és egyházi szónok lett.

Egy spanyol kecskepásztor elalélt s az orvos halottnak nyilvánította. Eltemetése után tompa zöreje hallatszott sirjából, mire a rendőrség felnyitatta azt. A szerencsétlen embert hason fekve találták koporsójában s megállapították, hogy halálát fulladás idézte elő.

A bécsi mintavásár olyan katasztrófális eredménnyel zárult, hogy az összes kiállítók sulyoson ráfizettek arra.

Egy filmező társaság New-York mellett hajóra szállt, hogy tengeri felvételeket készítsen. A hajó a nyílt tengeren felrobbant és kigyuladt s huszan, ezek között hat filmszínész a vízbe fulltak.

A szolnoki gyilkosság tetteséről, Schreiber Tamásról kiderült, hogy azért gyilkolta meg barátját, Nagy Máriát, mert egy gazdag elvált asszonyt akart feleségül venni.

A pétervári hajógyárban vízrebocsátották az első orosz gyárban készült motoros hajót, amelynek a magyar vörös vezér, Kun Béla nevét adták.

Baltával leütötte, megfojtotta, petroleummal leöntötte és meggyújtotta 57 éves kedvesét a Pécs melletti Tapolcán Ambrus Ferenc 54 éves jómodu gazda.

Háromszáz politikai gyilkosság történt az utóbbi két évben Németországban, amint azt egyik képviselő a birodalmi gyűlésen bejelentette.

Hetven tisztet végeztek ki Kinában a kommunista felkelés miatt letartóztatott kétszáz tiszt közül.

A munkanélküliek száma Angliában két millió hétszázezerre emelkedett. Egy év alatt az emelkedés egymillió 128 ezer volt.

Pokolgép merénylet történt Belgrádban. Ugyanegy időben négy minisztérium épületében robbant bomba s több sebesülés között egy őrnagyot megölt egy bombaszilánk.

A spanyol katonai lázadás letartóztatott tettesei fölött most ítélkezett a katonai törvényszék. Egyet ezek közül halálra, négyet életfogytiglani fegyházra, a többi vádlottat husz-husz évi sulyos börtönbüntetésre ítélte el.

Müller volt német kancellár egészségi állapota aggasztóra fordult. A halál bekövetkeztére minden pillanatban számítanak.

Budapesten letartóztatott kommunista szervezkedés miatt két gépészmérnököt és egy főiskolai hallgatót. Kiderült, hogy a szervezkedésre utasítást Moszkvából kaptak.

A Zeppelin léghajó március 29-én érkezik Budapestre, ahonnan nyolc órással magyarországi körútra indul. Este teljesen kivilágítva a főváros felett fog körözni.

Ecetszesszel mérgezte meg magát Zsigmond Anna zombori leány, mert féltékeny volt vőlegényére.

Jugoszlávia háborúra készül. Ezt mutatják szorgos készülődései. A jugoszláv nagyvezérkar az utóbbi két hónapban óriási mennyiségű lőszeranyagot vásárolt a Skoda művektől és Franciaországból ötszáz hadirepülőgépet rendelt. A balkáni tüzfészek szikrázik.

Megjárták a kirándulók, akik erdélyi lapok kedvezményes utazását akarták igénybe venni.

Tudvalevőleg a budapesti tavaszi mezőgazdasági vásárra több erdélyi lap közreműködésével kirándulást szerveztek Romániában. A kiránduláson utlevél és vízum nélkül háromszázan vettek volna részt az ország különböző pontjairól. A háromszáz utas negyven százaléka román volt.

Az elmúlt vasárnapra volt kitűzve a határátkelés, mikor is a kirándulást szervező rendezőség minden szükséges előkészületet megtett. A rendezőség birtokában volt a főszigurancától láttamozott csoport utlevélnek és nem is gondoltak arra, hogy valami akadály merüljön fel a határon való átkelés előtt. Azonban a határon közölték a rendezőséggel, hogy egy, a Cadere államtitkár által kiadott tiltó rendelet értelmében a csoportutazáson résztvevők nem léphetik át a határt!

A megdöbbentő helyzetben a kirándulás rendezői azonnal eljártak a tartomány igazgatójánál, aki telefonon felhívta Mihalache belügyminisztert, aki azt válaszolta, hogy ebben az ügyben kérvényt kell beadni.

Az ügy eldöntésére aztán tényleg minisztertanács ült össze — nagyon fontos, nyilván állam létérdekeit fenyegető veszedelemet jelentett ez a szerencsétlen társaskirándulás — s alapos meghányás-vetés után a megtorpanított társaság továbbutazását aztán megengedték.

Hát gyenge kis dolog volt — állapíthatjuk meg utólag. — Es ezen a véleményünkön nem változtat, ahogy a kormány felhivatalosának jelentése szerint egyébként Cadere államtitkár rendelkezését „megindokolja”. Hogy nagyon sokan utaztak a társas utlevéllel olyanok, akiket különben adó és katonaiügyük rendezetlensége miatt nem engedtek volna ki a rendőrhatalóságok. Mégis csak pár száz ember teljesen okatlan zaklatásáról volt szó.

Oroszországban adót kell fizetni imádkozás után.

Az egyik kisenevi lap tudósítója érdekes beszélgetést folytatott egy Stamatow nevű orosz menekülttel, aki tegnap éjjel ökrösszekeren jött át a befagyott Dnyeszter jegén Romániába. A gazda elmondotta, hogy Oroszországban elviselhetetlenül nagy a nyomorúság. A kétségbeesett emberek ezrével tolonganak a templomba, de a szovjet úgy akarja ellensúlyozni a vallássságot, hogy horribilis adókat vetett ki azokra, kik imádkozni mernek. A lakosság legnagyobb része emiatt az erdőkben a szabad ég alatt imádkozik. A paraszt elmondta, hogy vele együtt egy vörös katona is átszökött, mert sokalta a nyolcévi szolgálati időt. A katonát a szovjet határőrök agyonlőtték. A gazda pálinkát és pénzt adott nekik és így minden nagyobb nehézség nélkül átkelhetett a Dnyeszteren.

HIREK.

— Időjárás. A budapesti meteorológiai intézet időprognózisa: Tulnyomóan derült idő várható, hőemelkedéssel, keleten éjjeli fagyokkal.

— Az Erdélyi Fiatalok előadóestje. Az „Erdélyi Fiatalok” című kolozsvári folyóirat gárdája propaganda köruton jár a magyarok lakta jelentősebb helyeken.

Vasárnap este Gyergyószentmiklóson tartják műsoros estjüket helyi műkedvelőink minden nemesért és jóért áldozni kész erősségeinek részvételével.

A műsor keretében a főiskolás fiatalok ismertetni óhajtnak a közönséggel célkitűzéseiket.

A tetszésszerinti belépődíj pedig arra való, hogy harmadosztályon való utazásuk költségeit fedezze.

Nem akarunk nagy beharangozást csinálni ennek az estnek. Akinek jobb szórakozása nem akad, jöjjön el vasárnap este kilenc órára a Laurentzy színháztermébe. Beszélnek ott maguk a fiatalok a mi reklámunk helyett.

Műsor: 1. Prológus. 2. László József: Ifjuságunk válsága. 3. B. Bányai László költeményeiből olvas fel. 4. Beethoven quartet Előadják: V. Vajda Böske, dr. Nagy Endre, Vajda László és Vákár László. Szünet. 5. Debreczi Sándor: A modern ember irodalmi izlése. 6. Balázs Ferenc: Az erdélyi magyar falu. 7. Régi magyar dalok. Előadja Málnásy Antal zenekisérettel.

— Madaras József a gyógyulás útján Két hete futótűzként terjedt szét a városban, hogy a közbecsülésnek örvendő Madaras hentesmester súlyos beteg. Ösztaitlan és őszinte aggodalommal vártuk a híreket a nagybeteg állapota felől. Örömmel közölhetjük most, hogy a beteg már annyira jobban van, hogy József napján — bár még az ágyban — már fogadhatta jóbarátainak és tisztelőinek jókívánatait, kik ez alkalommal szeretetük minden jelével elhalmozták.

— 453 helyett 203 dollár. Jakab György udvarhelymegyei gazda évtizedekkel előbb kivándorolt Amerikába. Ott, kötelező lévén mindenki az életbiztosítás, kötött egy ilyent, fele részben felesége, felerészben leánya javára.

Elhalálása után felesége azonnal megkapta a biztosított összeg reá eső részét, leányának pedig a napokban küldött el — miután nagykorúságát elérte — egy bécsi bank a biztosító intézet rendeletére pénzeslevélben 453 dollárt.

A pénzeslevelet a szárhegyi főjegyző bontotta fel tanuk előtt s megdöbbenéssel állapította meg, hogy a Kozma Tamásné született Jakab Gábor Anna nevére címzett borítékban 453 dollár helyett csupán két 100 és három 1 dolláros bankjegy van. 250 dollár tehát hiányzik.

A főjegyző kötelességszerűen jelentette a tényállást az alfalvi csendőrsnek, amely a nyomozást bevezette. Ezzel kapcsolatban különböző bolondgombok termettek a gyergyói pletykázkodás hirhedt kertjében, amelyeket fel kell említeni is nevetségeseknek itélünk.

A vizsgálat hivatott kideríteni valamit, ha tud. Nézetünk szerint azt a hiányzó 250 dollárt nem Szárhegyen csalogatták ki a pénzesborítékból.

— Öngyilkosság. Buzsi György, volt legionárius az afrikai francia hadseregben, az Udvari szálloda egyik szobájában márcsodát ivott. Beszállították a közkorházba, ahol súlyos betegen fekszik. Tettének feltételezhető oka rossz családi viszonyok és szerelem.

A hét nyelven perfekt beszélő ember kétségen kívül választhatta volna az öngyilkosságnak fájdalommentesebb és célravezetőbb módját.

— Kapuja előtt szúrták keresztül Pál Pétert. Besorozott legények riasztgatták napokon át a város nyugalmát. Egy pohár ital elfogyasztása után imitálták a részegyet s úgy rugták az aszfaltot, oly lendülettel emelték ég felé karjaikat, mintha az emberiség megváltásáért vívnának hasztalan harcot.

A böcsködésnek igen szomorú befejezéseként vasárnap estefelé, mintegy harminc besorozott ujong s közte néhány kiszolgált katona — miután Pál István Csereutcai korezmárosnál szíverősítőt vettek magukhoz — nagyvigan elindultak az uton.

Pál Péter és Barabás István birtokosok szerencsétlenségükre ugyanezen az uton tartottak hazafelé.

Csáki József régi haragosa lehetett Pál Péternek, mert szembetalálkozva vele, kilépett az ujongok táborából s szidalmazni kezdte.

Ahogy ilyenkor történni szokott, összekeveredtek a két gazda és a garázdák. A csata eredménye: Pál Pétert hátán szurta Csáki József s a Pál Pétert védő Barabás István házasa-

ember felvágta Sára Vencel gazdálkodó hasát. Kolumbán (portik) János deszkával ütötte Pál Pétert s Benedek János segített „választani”.

A vége az ütközetnek az, hogy a háromgyermekes Pál Péter teljesen ártatlanul olyan súlyos tüdőszurást kapott, amivel — legszerencsésebb esetben is — hetekig nyomja az ágyat, Sára Vencel pedig mutogathatja összevart részét a kíváncsiaknak.

Igen elszomorító, hogy ilyen esetek megtörténnek s a székely nép „bieskás” csufnevét szegényszemre fenntartják az utódok okulására is.

Az Urania mozgó hírei.

21. és 22-én, szombaton és vasárnap

A királynő férje

mozink első nagy 15 felvonásos filmoperettje, melyben Chevaliert a világ legnagyobb bonvivántját van alkalmunk közönségünknek megismerni. Fény, pompa, káprázatos kiállítás, bájos mese és fülbemászó kitűnő muzsika, német dialógok.

25-26-án, szerdán és csütörtökön

Egy színésznő szerelme

látványos, pazar kiállítású, finom tónusu életkép. Ez a film az intelligencia szívéhez szól. Főszerepben: Pola Negri, Lukács Pál és Nils Asther.

28-29-én, szombat, vasárnap

Ha a császár visszatér.

Ramon Novarro világsikert ért filmje, melyben 6 dalt énekel. Német verzió. Ragyogó stafage.

* **Értesítés.** Van szerencsém a nagy érdemű közönséget értesíteni, hogy a tavaszi és nyári idényre a legjobb gyártmányú angol és belföldi szövetujdonságok megérkeztek, mely árukat teljes beszerzési árban bocsájtom a nagyérdemű közönség rendelkezésére. A legújabb divat szerint készítek férfi- és gyermekruhákat szolid árért. Kiváló tisztelettel: Kádár Miklós uridivatszabó.

Baromfiakban leghasznosabb a **leghorn-tyuk** és ezért szorít ki minden más fajt. Szeresse be azonnal a **tenyésztőjásokat**.

LEGHORN FARM
Kocsis A. és Fiai
BRASSÓ.

* Két butorozatlan udvari szoba kiadó Főter 8.

* Egy szépen butorozott parkettes utcai szoba kiadó a napos oldalon Főter 8.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen férjem, illetve fiam temetésén résztvettek, vagy részvétnékn bármilyen módon kifejezést adtak, ezuton mondunk köszönetet.

Gheorgheni, 1931. március 12.

Özv. Laurentzy Jánosné,
Özv. Laurentzy Viktorné.

Valuta-árfolyamok:

1 pengő	—	—	—	—	—	29.40 lej
1 dollár	—	—	—	—	—	167.90 lej
1 osztrák schilling	—	—	—	—	—	23.70 lej
1 angol font	—	—	—	—	—	817. — lej
1 német márka	—	—	—	—	—	40.05 lej
1 lira	—	—	—	—	—	8.80 lej
1 svájci frank	—	—	—	—	—	32.50 lej
1 cseh korona	—	—	—	—	—	4.99 lej
1 francia frank	—	—	—	—	—	6.50 lej

Felhívás!

A LEMNUL cég (volt Charap-féle gyár)
közli, hogy **bérvágásokat elvállal** minden mennyiségben. **A vágás díja 70 Lei**
köbméterenkint, vagy részben az egyharmadáért.

Meghívó.

A Gyergyói Első Takarékpénztár Részvénytársaság az 1930. üzletéről

51-ik évi rendes közgyűlését

Gyergyószentmiklóson 1931. március 31-én délután 3 órai kezdettel az intézet helyiségében tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat :

1. Elnöki megnyitás, a szavazati jogok igazolásának számbavételére háromtagú bizottság, a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.

2. Igazgatóság jelentése az 1930. üzletéről.

3. Felügyelő-bizottság jelentése.

4. Zárszámadás előterjesztése, számadások megvizsgálása és mérleg megállapítása. Határozathozatal a veszteségnek a tartalék-alapból való pótlására nézve és a felmentvény megadása iránt.

5. Elnöknek, 4 igazgatósági és 4 felügyelő-bizottsági tagnak választása, kiknek mandátuma alapszabály szerint lejárt, illetve 1 igazgatósági tagsági hely elhalálozás folytán üresedett meg.

6. Dr. Kiss Ágoston részvényesnek 1930. december 31 én benyújtott indítványa az intézet jövő sorsát illetőleg.

A szavazati jog személyesen, vagy szabályszerű meghatalmazással ellátott megbízott által gyakorolható, kinek azonban részvényesnek kell lennie.

A t. részvényesek értesítettnek, hogy szavazatuk gyakorolhatása végett igazoló-jegyüket a törzskönyv 1930. december 31-iki kivonat szerint, a közgyűlést megelőző három napon a hivatalos órák alatt a közgyűlést megelőzőleg az erre felkért felügyelő-bizottságtól átvehetik.

A zárszámadások az intézetnél a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a nyilvánosság részére ki vannak téve és azok az alapszabály 22. §-a értelmében igazolt részvényesek által a hivatalos órák alatt betekintheők.

Igazgatóság:**Tartozik****Veszteség- és Nyereség-számla****Követel**

Költség	Lei		B.	Jövedelem	Lei		B.
Betétek után kifizetett és tőkésített kamatok	4892068	—	—	Nyereség áthozat	16925	—	—
Visszleszámított váltó kamat	46294	—	—	Kamat és jutalék	5682295	40	—
Tiszti fizetések	650350	—	—	Intézeti házbér	186500	—	—
Adó számla	492486	—	—	Veszteség	722718	60	—
Üzleti költség	527246	—	—				
	6608439	—	—		6608439	—	—

Tartozik**Vagyon-Mérleg-számla****Követel**

Vagyon	Lei		B.	Teher	Lei		B.
Rendelkezésre álló vagyon:				Saját tőkék:			
Pénztárkészlet	113088	—	—	Részvénytőke	3000000	—	—
Realizálható vagyon:				I-ső tartalékalap	887767	—	—
Váltó tárca	26817366	—	—	II-ik tartalékalap	84428	—	—
Adósok számlája	7138565	78	—	Kétes követelések tartalékalapja	250000	—	—
Társintézeti adósok	1303814	—	—	Idegen tőkék:			
Lekötött vagyon:				Betétek	29117436	—	—
Csiki-utcai ház	659232	—	—	Hitelezők	749469	05	—
Intézeti ház	1	—	—	Társintézeti hitelezők	819076	—	—
Átmenő tételek	397807	—	—	Letét számla	352028	38	—
Veszteség	722718	60	—	Visszleszámított váltók	1411800	—	—
	37152592	38	—	Fel nem vett osztalék	24774	—	—
				Átmenő tételek	455819	—	—
					37152592	38	—

Gyergyószentmiklós, 1930. december 31-én.

Szebeny Gerő
h. vezérigazgató.

Lázár Gyula
ig. főkönyvelő.

Ezen vagyon-mérleg-számlát a kereskedelmi törvény szabályai szerint a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenben helyesnek és megegyezőnek találtuk.

Gyergyószentmiklós, 1931. március 10-én.

Mélik István
ig. tag.

Lázár János
ig. tag.

Dr. Dobribán Antal
elnök.

Lázár Gerő
ig. tag.

Dr. Miklósy Viktor
ig. tag.

Dr. Ávéd János
ig. tag.

Sáska Andor
ig. tag.

Csiky Kálmán
ig. tag.

Urmánczy Jeromos
ig. tag.

Dr. Dombi János
fb. tag.

Vákár László
fb. elnök.

Vákár József
fb. tag.

Vágott és cserepes virágok, vetőmagvak
legolcsóbb bevásárlási helye

Floraria NARCIS virágüzlet

Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson
Főter 10. (Kahan-nyomda mellett.)

Ugyanitt készülnek a legválasztékosabb
izléssel alkalmi csokrok, diszkosarak, kos-
zorúk; asztal, terem és templomdiszítések
s minden, a kertészet és virágkötészet kö-
rébe tartozó munkák. 5

Vidékre is gyorsan és a legpontosabban
kiszolgálva, szíves partfogást kérünk.

Gép és kézihimzést azsurozást, endlizést és előnyomást legolcsóbban vállal

Vákár Árpádné

(Adóhivatallal szemben). 2—1

A legjobb
magyar és német könyveket
olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi kölcsönkönyvtárába

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.

Allandóan új könyvek.
Kedvező feltételek.

Nyitva: 14
mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.